

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE DANİMARKA KRALLIĞI
HÜKÜMETİ ARASINDA ENERJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN
MUTABAKAT ZAPTI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

ve

Danimarka Krallığı Hükümeti
(bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır);

Ulaşılabilir, temiz ve sürdürülebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesi ve sürdürülebilir çevre için Taraflar tarafından paylaşılan ortak ilgi alanlarını tanıyarak;

Mevcut küresel zorluklar ve gelişme ihtiyaçları içinde yenilenebilir enerjinin stratejik rolünü dikkate alarak;

Yenilenebilir enerjinin üretimi ve kullanımı alanlarında, karşılıklı yararlı işbirliğinin geliştirilmesini dileyerek;

Enerji sorunlarına ekonomik büyüme ihtiyacıyla uyumlu, yenilenebilir enerji çözümleri geliştirilmesinin önemini ve uygun maliyetli ve uzun süreli çözümler bulmanın aciliyetinin bilincinde olarak;

Bu Mutabakat Zaptının işbirliği için genel bir çerçeve oluşturmak ve Tarafların işbirliğine ait niyetlerini beyan etmek amacıyla yapıldığını akılda tutarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1

Bu Mutabakat Zaptının amacı, arz güvenliği, yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve atık yönetimi alanlarında, Taraflar arasında karşılıklı yararlı bir ortaklık geliştirilmesidir.

Madde 2

Aşağıdaki konular, bu Mutabakat Zaptı çerçevesinde, Taraflar arasında işbirliği için yüksek öncelikli alanlar olarak tanımlanmıştır:

a) Enerji verimliliğinin geliştirilmesi ve artırılması,

- (i) konutlara ilişkin enerji verimliliği
- (ii) sanayide, proses enerjisinin üretimi ve kullanımına ilişkin enerji verimliliği
- (iii) taşımada enerji verimliliği

- (iv) çeşitli enerji kaynaklarının uygun ve verimli enerji sistemlerine bağlantısı

b) Yenilenebilir enerjinin geliştirilmesi ve artırılması;

- (i) elektrik üretimi için biomass kullanımı;
(ii) güneş enerjisi;
(iii) rüzgar enerjisi;
(iv) jeotermal enerji;
(v) atıkların enerji üretimi için kullanılması;
(vi) sübvansiyon programları da dahil olmak üzere yenilenebilir enerji sektörünün planlanması ve düzenlenmesi;

c) Petrol ve doğal gaz çıkarılması çalışmalarının geliştirilmesi ve artırılması;

d) Türk ve Danimarkalı şirketler arasında ortaklıklar kurulması;

Madde 3

1. Bu Mutabakat Zaptı kapsamında Taraflar, arasında işbirliği aşağıdaki şekillerde gerçekleştirilebilir;
 - a) bilgi ve belge değişimi;
 - b) uzmanlar, bursiyerler, heyetlerin birbirlerini ziyareti;
 - c) uzmanların, bilim adamlarının, özel şirketlerin ve diğer ilgili temsilcilerin katılımıyla ortak seminerler, çalıştaylar ve toplantılar düzenlenmesi;
 - d) diğer mutabık kalınacak işbirliği şekilleriyle.
2. Her iki ülkede yürürlükteki milli mevzuat ve uluslararası anlaşmalara göre, Taraflar bu Mutabakat Zaptının uygulanması çerçevesinde ortaya çıkacak fikri mülkiyet haklarının korunması için uygun tedbirleri alacaklardır.
3. Bu Mutabakat Zaptı'nın kapsayabileceği olası ürünler ve/veya prosesler üzerinden elde edilebilecek olası kazanç, nafaka ve ticari kazanımların fikri mülkiyet hakları için şartlar; özel programlar, kontratlar veya bu Mutabakat Zaptı'nın kapsadığı kazanç, nafaka ve ticari kazanımların fikri mülkiyet haklarını yayınlamak ve/veya ifşa ederek tehlikeye atabileceklere karşı, bilgilerin gizliliği hususunda şartları saptayacak çalışma planları ile belirlenir.

Madde 4

Bu Mutabakat Zaptı'nın hedeflerini yerine getirmek amacıyla işbirliği faaliyetlerini tesis etmek için Taraflar, her iki taraftaki her seviyede organizasyonları, özel şirketleri, devlet kurumlarını ve araştırma kuruluşlarını teşvik edeceklerdir.

Madde 5

1. Bu Mutabakat Zaptı kapsamındaki faaliyetlere ilişkin maliyetler Tarafların bütçe koşulları ve ilgili yasalarıyla uyumlu uygun fonların bulunabilirliğine bağlıdır.

2. Bu Mutabakat Zaptı kapsamındaki her bir faaliyetin uygulanması Taraflardan her birinin konu ile ilgili ulusal mevzuatına uygun olarak, gerekli fonların sağlanması için Tarafların kayıt ve şartlarını yazılı olarak hazırlanmasını gerektirir.

3. Bu Mutabakat Zaptı altındaki işbirliğinden doğan bütün maliyetler, aksi konusunda mutabık kalmadıkça, yükümlü olan Taraf tarafından karşılanacaktır.

Madde 6

Bu Mutabakat Zaptı herhangi bir zamanda, Tarafların ortak yazılı izinleri ile değiştirilebilir.

Madde 7

Bu Mutabakat Zaptı hakkında, yorumlanmasına veya uygulanmasına dair herhangi bir tartışma, Taraflar arasında görüştürerek çözülecektir.

Madde 8

Bu Mutabakat Zaptı, kendi dahili yasal mevzuatları yürürlüğe girdiğinde, tarafların diplomatik kanallardan birbirlerine yapacakları bildirim ile yürürlüğe girecektir. Bu Mutabakat Zaptı beş (5) yıl geçerli olacaktır. Her bir Taraf diğerine yazılı bildirimde bulunarak, bu Mutabakat Zaptı'nı sonlandırabilir. Sonlandırma, bildirim tarihini izleyen üç aydan sonra gerçekleşecek ve uygulanmakta olan faaliyetleri etkilemeyecektir.

Kopenhag'da, İngilizce dilinde, 6 Ağustos 2008 tarihinde imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

DANIMARKA KRALLIğI HÜKÜMETİ

ADINA

ADINA

DR. MEHMET HİLMİ GÜLER

CONNIE HEDEGAARD

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

İklim ve Enerji Bakanı

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF TURKEY AND THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF DENMARK ON
COOPERATION IN THE AREAS OF
ENERGY**

The Government of the Republic of Turkey

and

The Government of the Kingdom of Denmark
(hereinafter referred to as “the Parties”);

Recognizing the common interests shared by the Parties toward the development of affordable, clean, and sustainable energy sources and a sustainable environment;

Considering the strategic role of renewable energy, in addressing current global challenges and development needs;

Wishing to promote mutually beneficial cooperation in the field of production and use of renewable energy;

Recognizing the importance of promoting renewable energy solutions and the urgency of finding cost effective and lasting solutions to energy issues that are compatible with the need for economic growth;

Bearing in mind that this Memorandum of Understanding is intended to provide a general framework for cooperation and to express the cooperative intent of the Parties,

Have agreed as follows:

Article 1

The objective of this Memorandum of Understanding is to promote a mutually beneficial partnership between the Parties in the field of security of supply, renewable energy, energy efficiency and waste handling.

Article 2

The following topics have been identified as high priority areas for cooperation between the Parties under the framework of this Memorandum of Understanding:

- a) Development and promotion of energy-efficiency including:
 - (i) energy-efficiency in relation to households;
 - (ii) energy-efficiency in relation to production and use of process-energy in industry;
 - (iii) energy-efficiency in relation to transport;
 - (iv) linkage of diverse energy-sources in coherent and efficient energy systems.
- b) Development and promotion of renewable energy including:
 - (i) use of biomass for production of electricity;
 - (ii) solar energy;
 - (iii) wind energy;
 - (iv) geothermal energy;
 - (v) use of waste for energy production;
 - (vi) planning and regulation of the renewable energy sector inclusive subsidy schemes;
- c) Development and promotion of oil and gas exploitation:
- d) Setting up partnerships between Turkish and Danish companies;

Article 3

1. Cooperation between the Parties under this Memorandum of Understanding may be conducted in the form of:

- a) exchange of information and documentation;
- b) exchange visits by experts, scholars and delegations;
- c) jointly organized seminars, workshops and meetings involving experts, scientists, private companies and other relevant agencies;
- d) other forms of cooperation as mutually agreed upon.

2. According to national legislation and international agreements in force in both countries, the Parties shall adopt the appropriate measures to protect the intellectual property rights arising under the implementation of this Memorandum of Understanding.

3. The conditions for the acquisition, maintenance and commercial exploitation of intellectual property rights over possible products and/or processes that might be obtained under this Memorandum of Understanding will be defined in the specific programs, contracts or working plans, which shall also set out the conditions regarding the confidentiality of information whose publication and/or disclosure might jeopardize the acquisition, maintenance and commercial exploitation of intellectual property rights obtained under this Memorandum of Understanding.

Article 4

Both Parties shall encourage organizations, private companies, government institutions at all levels and research institutions on both sides to establish cooperation activities aimed at fulfilling the objectives of this Memorandum of Understanding.

Article 5

1. Costs related to the activities under this Memorandum of Understanding are subject to the availability of appropriate funds, in conformity with budgetary provisions and the relevant laws of each Party.

2. The implementation of each particular activity under this Memorandum of Understanding will require that the Parties put into writing the terms and conditions for the necessary funding, in accordance with each Party's relevant national legislation.

3. All costs resulting from cooperation under this Memorandum of Understanding are to be borne by the Party that incurs them, unless otherwise mutually agreed.

Article 6

This Memorandum of Understanding may be amended at any time by the mutual written consent of the Parties.

Article 7

Any dispute about the interpretation or implementation of this Memorandum of Understanding will be resolved through consultations between the Parties.

Article 8

This Memorandum of Understanding shall enter into force upon notification by the Parties through diplomatic channels, once their respective internal legal procedures have been fulfilled. This Memorandum of Understanding shall be valid for five (5) years. Either Party may terminate this Memorandum of Understanding by means of a written notice to the other Party. Termination will take effect three months following the date of notification and will not affect activities already under implementation.

Signed at Copenhagen, in English language on 6 August of 2008.

FOR THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY:		FOR THE GOVERNEMENT OF THE KINGDOM OF DENMARK:	
DR. MEHMET HILMI GÜLER Minister of Energy and Natural Resources		CONNIE HEDEGAARD Minister for Climate and Energy	